

контролю.

Організуйте заходи та конкурси. Використайте дух змагання, який стимулюватиме бажання вивчати мову.

Проте, пам'ятайте, що кожен учень унікальний і ефективність стратегій може відрізнятись, але важливо організувати навчальний процес так, аби забезпечити індивідуальні потреби та інтереси учнів для успішного підвищення їхньої мотивації до вивчення англійської мови.

Підсумовуючи викладене вище, хочемо підкреслити, що на сьогодні проблема втрати інтересу учнів до навчання є актуальною для сучасної школи, особливо в контексті вивчення англійської мови. Недостатня мотивація може призвести до поверхневого навчання та швидкого забування матеріалу. Саме тому дієвим є залучення різноманітних стратегій та підходів, таких як створення цікавих уроків, використання новітніх технологій, організація групових занять, забезпечення зворотного зв'язку, з метою підвищення мотивації учнів до вивчення англійської мови; важливо індивідуалізувати навчальний процес для задоволення учнівських потреб та інтересів.

Список використаних джерел

1. Озерний Д. Як мотивувати учнівство до вивчення іноземних мов. URL: <https://nus.org.ua/view/yak-motyvuvaty-uchnivstvo-do-vyvchennya-inozemnyh-mov/>
2. Омелай А. Формування позитивної мотивації на уроках англійської мови. URL: https://omelai.blogspot.com/p/blog-page_80.html
3. Шляхи формування мотивації на уроках англійської мови. URL: <https://naurok.com.ua/shlyahi-formuvannya-motivaci-na-urokah-angliysko-movi-201077.html>

Олег Григор'єв

ФЕНОМЕН ДЕПРИВАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ПСИХОНЕВРОЛОГІЧНОГО ІНТЕРНАТУ

Психоневрологічний інтернат – стаціонарний інтернатний заклад для соціального захисту, створений для тимчасового або постійного проживання / перебування осіб, старших 18 років, зі стійкими інтелектуальними та / або психічними порушеннями, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, соціально-побутового обслуговування, надання медичної допомоги, соціальних послуг, комплексу реабілітаційних заходів і яким, згідно з висновком лікарської комісії за участю лікаря-психіатра, не протипоказане перебування в інтернаті [1].

Життя підопічних психоневрологічного інтернату відрізняється

низкою характерних особливостей, що впливають на їхній психологічний стан і емоційний комфорт. Перш за все, це суворий розпорядок, що визначає їхні щоденні дії та обов'язки, і регулюється чіткими правилами, що створюють стабільність у середовищі їхнього перебування. Спільне проживання з великою кількістю інших осіб та постійний контакт з ними також характеризує життя у цьому закладі. Це сприяє появі специфічних динамік і взаємодій, що впливають на психічний стан мешканців.

На жаль, в Україні психоневрологічні інтернати зберігають свою актуальність як особливі соціальні установи, які забезпечують догляд і підтримку людей з різними психічними розладами та інтелектуальними відхиленнями. Проте, незважаючи на задекларовану спрямованість на покращення якості життя мешканців, психоневрологічні інтернати часто стають тим місцем, де широко розповсюджений феномен депривації особистості. Він виявляється у відчутті втрати особистісної автономії, обмеженні можливостей самореалізації та відчуженні від суспільства.

Особливу увагу дослідженню явища психічної депривації як наслідку негативного соціально-психологічного впливу, якого зазнають вихованці закладів інтернатного типу, приділяли Я. О. Гошовський, І. В. Артемчук, Н. В. Цумарева, Й. Лангмейєр, З. Матейчек та ін. Депривація розуміється як «обмеження або позбавлення можливостей задоволення життєво важливих потреб, тобто це позначення такого психічного стану, який виникає внаслідок ускладнених екзистенційних обставин і ситуацій, через що людина позбавляється реальної змоги задовольнити базову психічну нужденність достатньою мірою та впродовж певного часу» [2, с. 85].

Депривація особистості в умовах психоневрологічного інтернату має важливі психологічні аспекти. Мешканці таких установ зазнають обмежень у виборі, втрачаючи можливість вільно виражати себе та контролювати своє життя. Це призводить до почуття безсилля, розпачу та втрати ініціативи. Нестабільність емоційного стану та відчуття внутрішньої напруги можуть посилювати ефекти депривації.

На соціальному рівні депривація особистості у психоневрологічному інтернаті виявляється у втраті соціальних зв'язків та відчуженості від суспільства. Мешканці закладу можуть відчувати себе відокремленими від родини, друзів та інших соціальних контактів. Це може призводити до відчуття самотності та соціальної ізоляції.

Люди з психічними розладами вважаються однією з найбільш соціально дезадаптованих груп населення. У разі хронічних психічних розладів помітно порушуються мотиваційні та вольові аспекти особистості, спостерігається погіршення аналітичних здібностей, що призводить до зниження здатності адекватно оцінювати ситуації та моделювати адекватну поведінку. Також спостерігається зменшення можливостей для самостійного забезпечення життя, формування та підтримання сімейних зв'язків, проявляється емоційна нестабільність та недостатня ефективність

у спілкуванні, що веде до руйнування соціальних зв'язків.

Найбільш характерними проявами при депривації є тривожність, депресія, страх та інтелектуальні розлади. Симптоматика психічних депривацій може охоплювати весь спектр можливих порушень [3]. Для деприваційного розвитку характерна затримка дозрівання вищих соціальних компонентів особистості: системи інтересів, ідеалів, моральних установок, а когнітивний дефект проявляється у нестачі обсягу знань, уявлень, несформованості інтелектуальних та естетичних інтересів, слабкістю гностичних та етичних емоцій [4]. Деприваційні стани супроводжуються змінами емоційно-вольових та пізнавальних процесів. У деприваційних умовах внаслідок сенсорного, емоційного, інформаційного дефіциту, збідненості догляду та соціальних контактів це важливе джерело активації життєдіяльності виявляється блокованим.

Перебування осіб у психоневрологічному інтернаті посилює депривацію, спотворює розвиток особистості людини, вносить жорстку регламентацію поведінки та діяльності вихованців через режимний характер установи, а також надає людині фіксований соціальний статус.

Щоб подолати депривацію особистості в умовах психоневрологічного інтернату, необхідно розробляти комплексні програми психосоціальної підтримки його мешканців, спрямовані на створення урізноманітненого середовища, стимулювання самореалізації, відновлення соціальних зв'язків та підтримку емоційного благополуччя особистості. Важливою складовою таких програм є створення умов для самовираження та саморозвитку підопічних інтернату, а також забезпечення можливостей для їхньої участі в соціальних заходах та зацікавленість в навчальних і розважальних програмах.

Феномен депривації особистості в умовах психоневрологічного інтернату є складною проблемою, що потребує уваги та системних заходів з подолання її наслідків. Розуміння психологічних та соціальних аспектів депривації дозволить розробляти ефективні стратегії психосоціальної підтримки та сприяти покращенню якості життя мешканців психоневрологічних інтернатів.

Список використаних джерел

1. Про внесення змін до типових положень, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 957 та від 2 вересня 2020 р. № 772. URL: <https://www.msp.gov.ua/projects/744/>.
2. Гошовський Я. О. Феноменологія депривації: системний теоретико-емпіричний дискурс. *Психологія і суспільство*. 2011. № 1. С. 85–95.
3. Максименко О. Г. Психологія самодепривації особистісного розвитку суб'єкта: дис. ... док. психол. наук: 19.00.01. Київ, 2017. 705 с.
4. Цумарева Н. В. Подолання наслідків емоційної депривації у дітей молодшого шкільного віку в умовах прийомної сім'ї: дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07. Одеса, 2021. 373 с.